

בס"ד. ש"פ ראה, מבה"ח אלול ה'תשכ"ו*

אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול², ומבואר בלקו"ת בהמאמר ד"ה זה³ השייכות דאלול לאני לדודי ודודי לי, כי באלול הוא אתערותא דלתתא, אני לדודי, ובראש השנה ויום הכיפורים היא ההמשכה מלמעלה למטה (אתערותא דלעילא), ודודי לי. וההמשכה שבר"ה ויוהכ"פ היא ע"י האתדל"ת שבאלול. וזהו שאלול הוא ר"ת אני לדודי ודודי לי [שגם ודודי לי נכלל בר"ת אלול], כי האתעדל"ת שבאלול (אני לדודי) היא (גם) הקדמה להמשכה (ודודי לי) שבר"ה ויוהכ"פ⁵. וצריך ביאור, כי מזה שהאותיות ו' ל' (ר"ת ודודי לי) הם מתיבת אלול עצמה, משמע, שחודש אלול הוא לא רק הקדמה לדודי לי, אלא שבחודש אלול הוא גם הענין דודודי לי.

ב) וממשיך בהמאמר, שבאלול הוא זמן י"ג מדות הרחמים⁶. דהגם שבאלול הוא אני לדודי, אתערותא דלתתא, מ"מ, האתערותא דלתתא של האדם, ובפרט כשהוא רחוק מאלקות, הוא ע"י התעוררות ונתינת כח מלמעלה. וגילוי י"ג מדות הרחמים שבאלול, דגילוי זה הוא לכאו"א מישראל, גם להרחוקים ביותר⁷, הוא הנתינת כח מלמעלה על העבודה דאני לדודי. אלא שהגילוי שבאלול הוא (בעיקר) רק נתינת כח (ולא שהגילוי מעורר את האדם), והעבודה עצמה באה מהאדם, אני לדודי. וזוהי המעלה שבאלול לגבי עשי"ת, דבעשי"ת ובפרט בר"ה ויוהכ"פ, הגילוי הוא באופן שהגילוי מעורר את האדם ועבודת האדם היא כמו תוצאה מהגילוי מלמעלה. ועיקר הענין והמעלה דעבודת האדם (עבודה בכח עצמו) אני לדודי, הוא באלול.

ג) ובכדי לבאר שני ענינים הנ"ל בהגילוי דיגמה"ר שבאלול — שהגילוי דאלול הוא לכאו"א גם להרחוקים ביותר, ושעפ"כ הגילוי אינו מעורר את האדם והוא רק נתינת כח — ממשיך בהמאמר, שהגילוי דיגמה"ר באלול הוא דוגמת מלך בשדה. דמהחילוקים בין מלך בשדה ומלך בהיכלו הם שני הענינים⁸. בנוגע

* יצא לאור בקונטרס ר"ח אלול — תש"נ, "לקראת ר"ח אלול .. ער"ח אלול, שנת ה'תשנ"ו.

(1) שה"ש ו, ג.

(2) אבודרהם סדר תפלת ר"ה ופירושה פ"א. פע"ח שער כ"ד (שער ר"ה) פ"א. שעה"פ להאריז"ל עה"פ. ב"ח לטור או"ח הל' ר"ה סתקפ"א ד"ה והעבירו. הנסמן לקמן ע' רמה הערה 67.

(3) פרשת ראה לב, א ואילך. וראה ד"ה אני לדודי תשמ"ו (לקמן ע' רל ואילך) השייכות דמאמר זה (שבלקו"ת) לפרשת ראה והרמו לדף לב.

(4) כמפורש בלקו"ת שם בהתחלת המאמר "והענין כי באלול כו", דזה שבאלול הוא אתערותא דלתתא כו' הוא ביאור הענין דאני לדודי ודודי לי ר"ת אלול.

(5) ועפ"ז יומתק מ"ש בהמאמר שבכדי שיהי' ודודי לי בר"ה וביוהכ"פ צריך תחילה אתעדל"ת באלול — אף שמאמר זה מדבר בענין אלול, ולא בר"ה ויוהכ"פ — כי זהו ביאור על אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול.

(6) ראה מ"ח מס' אלול פ"א מ"ג. פע"ח שם.

(7) סה"מ היש"ת ע' 166.

(8) בהבא לקמן ראה גם לקו"ש ח"ד ע' 1343 ואילך. לקמן ע' רכג ואילך.

לדרגת הגילוי, עיקר הגילוי דמלך ביפיו (תחזינה עיניך)⁹ הוא בהיכל מלכותו, כשהוא בלבושי מלכות ובכתר מלכות, משא"כ כשהוא בשדה¹⁰. אבל הגילוי עצמו הוא בעיקר כשהוא בשדה. דבהיותו בהיכל מלכותו אין נכנסים אליו אלא ברשות ורק המובחרים שבעם ויחידי סגולה, ובהיותו בשדה, רשאים [ויכולים¹¹] להקביל פניו כל מי שרוצה, והמלך מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם. ועד"ז הוא בהנמשל, שהגילוי דר"ה ויוהכ"פ ועד"ז בעשי"ת בכלל שהוא בדוגמת מלך בהיכלו הוא באופן שהגילוי מעורר את האדם, בדוגמת מלך בהיכלו (בלבושי מלכות ובכתר מלכות), שהוא מטיל אימה ופחד. אבל בכדי שהאדם ירגיש הגילוי דר"ה ויוהכ"פ, הוא (בעיקר) לאחר קדימת העבודה בחודש אלול, שע"ז הוא נעשה מהמובחרים שבעם והיחידי סגולה שנכנסים להיכל המלך. והגילוי דאלול שהוא דוגמת מלך בשדה, הוא באופן שהגילוי אינו מעורר את האדם והוא רק נתינת כח לעבודה, אבל הנתינת כח לעבודה שע"י גילוי זה הוא לכאו"א גם להרחוקים ביותר. בדוגמת מלך בשדה, דכשהמלך הוא במצב זה אינו מטיל אימה ופחד. ובפרט על אלו הנמצאים בשדה, שהם בדרגא נמוכה. ויתירה מזו, דכשהמלך הוא במצב זה, אינו מעורר אפילו תשוקה להקביל את פניו¹². וזהו שמדייק בהמאמר כל מי שרוצה לצאת להקביל פניו, דזה שהם יוצאים להקביל את פני המלך הוא מצד הרצון שלהם¹³. אלא שהנתינת כח להקביל את פני המלך הוא ע"י שהמלך בשדה. שאז (בהיותו בשדה) ישנו הרשות והיכולת לכאו"א להקביל את פני המלך.

ד) וצריך להבין, דלכאורה בכדי לבאר שהגילוי דאלול (והנתינת כח שע"י הגילוי) הוא לכאו"א, נוגע רק שכשהמלך בשדה רשאים ויכולים כל מי שרוצה להקביל פניו, ולמה מוסיף שהמלך מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם. ובפרט דזה שהמלך מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה להם פנים שוחקות הוא ההמשכה והגילוי מלמעלה שלאחרי העבודה¹⁴, ואינו מובן, דההמשכה והגילוי שלאחרי העבודה (ודודי ל"י) היא בעשי"ת, והמשל דמלך בשדה הוא ביאור על הגילוי דאלול שהוא (נתינת כח ו)לפני העבודה. גם צריך להבין שני הענינים שהוא מקבלם בסבר פנים יפות ושמראה להם פנים שוחקות. וגם, שבנוגע למקבלם אומר בסבר פנים יפות ובנוגע למראה להם אומר פנים שוחקות.

9) ישע"י לג, יז. וברמב"ם הל' מלכים פ"ב ה"ה "המלך כו' מתנאה במלבושין נאים ומפוארים שנאמר מלך ביפיו תחזינה עיניך".

10) להעיר מלקו"ת ראה כה, ג, דכשהמלך בשדה "הוא לבוש עד"מ לבוש החיצון".

11) הוספת כ"ק מו"ח אדמו"ר בסה"מ ה"ש"ת ע' 167.

12) משא"כ כשהוא בהיכל מלכותו, הרי "כמה וכמה מצפים ימים ושנים לראות עוזו וכבודו" (אגה"ק סכ"ד — תניא קלז, ב).

13) להעיר מתו"א מג"א צח, ד ואילך בפירוש מרז"ל (שבת פח, א) כפה עליהם הר כגיגית כו' מודעא רבה לאורייתא, דכיון שהקדימו נעשה לנשמע מצד הגילוי מלמעלה ולא מצד עצמם — אין זה בבחירה ורצון, כפה. ודוקא בימי אחשוורוש, זמן של הסתר, קבלו ברצון גמור, רצון שמצד עצמם.

14) שהרי זה שהמלך מקבל את כולם כו' קאי (בפשטות) על אלה שמקבלים את פניו.

ויש לומר הביאור בזה בהקדים שהחידוש בהגילוי דיגמה"ר באלול לגבי הגילוי בר"ה ויוהכ"פ הוא בשני ענינים. שבכדי לקבל הגילוי דר"ה ויוהכ"פ הוא ע"י עבודה נעלית (מובחרים שבעם ויחיד סגולה) ובכדי לקבל הגילוי דאלול צריכה להיות רק הקבלת פני המלך, דבנמשל הוא התעוררות הקבלת עול מלכות שמים¹⁵. ועוד חידוש בהגילוי דאלול שהגילוי הוא גם לאלה הנמצאים במדבר¹⁶ דלעו"ז¹⁷. וכמובן גם מזה שעיקר הגילוי דיגמה"ר שבאלול הוא נתינת כח על תשובה¹⁸, דתשובה כפשוטה היא על ענינים בלתי רצויים (בחינת מדבר), ועיקר התשובה הוא על פריקת עול¹⁹, דמזה מובן, שהגילוי דאלול הוא גם לאלה שהם בתכלית הריחוק. ומ"ש בהמאמר שהגילוי דאלול הוא בשדה (ולא במדבר), הוא, כי הגילוי דיגמה"ר הוא (לא בהמדבר עצמו, דבענינים שהם היפך רצון ה'¹⁷, אין שייך שיהי' בהם גילוי אלקות, אלא) בישראל הנמצאים במדבר, והגילוי בהם הוא הנתינת כח לצאת ממדבר לשדה לקבל פני המלך. ועפ"ז יש לומר, דמ"ש בהמאמר שהמלך מקבל את כולם בסבר פנים יפות, הכוונה בזה שמדגיש את כולם היא, שגם אלה שהם רק רוצים להקביל את פני המלך אלא שהם שבויים בידי יצרם וגם כשמתעורר אצלם רצון לעשות תשובה ולקבל עליהם עול מלכות שמים אין זה בא בפועל, גם אותם הוא מקבל בסבר פנים יפות, וזה מעורר אצלם רצון חזק ותקיף להקביל את פני המלך, וע"י רצון זה הם מתגברים על המניעות והעיכובים.

(ה) **ומוסיף** בהמאמר ומראה פנים שוחקות לכולם, דהחילוק בין מקבל (בסבר פנים יפות) למראה (פנים שוחקות) הוא, דלשון מקבל נופל על דבר שישנו מקודם (לפני שקיבל) והוא מקבל את הדבר, ומראה פנים שוחקות הוא שהפנים שוחקות שלו (שישנם גם לפני שמראה) הוא מראה ומגלה אותם לזולתו. וזהו דלאחרי שאומר שהמלך מקבל את כולם בסבר פנים יפות מוסיף שהוא מראה פנים שוחקות לכולם, דזה שהוא מקבלם בסבר פנים יפות הוא שהרצון דהעם (להקביל את פני המלך) מתקבל אצל המלך בסבר פנים יפות, וההוספה דמראה פנים שוחקות הוא דכשמתעורר ברצון לעשות תשובה נמשך לו הגילוי דפנים שוחקות דלמעלה, התענוג (שחוק) דהמלך עצמו. דתענוג זה הוא למעלה מהתענוג (דבחינת פנים יפות) שמהתעוררות התשובה, וכמבואר במק"א²⁰, דשורש השחוק (פנים שוחקות) הוא בעצמות התענוג (תענוג עצמי הבלתי מורכב) שלמעלה מתענוג הבא ע"י דבר (תענוג המורכב).

15) סה"מ הי"ש"ת ע' 167.

16) להעיר ממאמרי אדה"ז על פרשיות התורה ד"ה ענין אלול (ס"ע תתכה) ונק' שדה ומדבר כמו מלך הנוסע בדרך במדבר". וי"ל שהכוונה שם היא שבאלול הגילוי דיגמה"ר הוא לישראל הנמצאים במדבר, ככפנים.

17) ראה המאמר שבלקו"ת רפ"ב (לד, ב). ובכ"מ.

18) ראה לקו"ת ראה לג, סע"ג י"ג מכילין דרחמי המאירים ומתגלים בחודש אלול להיות עושים תשובה". ובאוה"ת פ' ראה ס"ע תתו י"ג מדות המאירים באלול הם הרחמים על חיי הנשמה לעוררה בתשובה".

19) להעיר מאגה"ת פ"א (תניא צא, רע"א) דענין התשובה הוא שיגמור בלבו שלא למרוד במלכותו ית' ולא יעבור עוד מצות המלך.

20) ראה בארוכה תו"ח תולדות ב, ג"ד.

ויש לומר, דענין פנים שוחקות בהנמשל הוא התענוג דלמעלה שבישראל עצמם²¹ (שלמעלה מהתענוג שמקיום התורה ומצוות ישראל, ולמעלה גם מהתענוג שמעבודת התשובה) דתענוג זה הוא בהעצמות. וע"י שמראה להם פנים שוחקות, שתענוג זה מתגלה להאדם (המתעורר ברצון לתשובה), זה מעורר אצלו (כמים הפנים לפנים²²) התענוג באלקות ועד שהתענוג באלקות הוא עצם התענוג שלו, וזה נותן לו הכח עוד יותר להתגבר על המניעות ועיכובים ולשוב בתשובה שלימה.

ו) **וצריך** להבין, דמהנ"ל מובן שהגילוי שבאלול הוא לא רק נתינת כח לעבודה [דכשהמלך בשדה ישנו הרשות והיכולת לכל אחד להקביל את פניו] אלא גם מעורר את האדם [דע"י שהמלך מקבל את כולם בסבר פנים יפות ובפרט ע"י שמראה פנים שוחקות לכולם, זה מעורר אותם לשוב בתשובה שלימה], ואעפ"כ העבודה באלול היא אני לדודי, עבודת האדם.

ויש להוסיף, דענין זה שהגילוי דאלול הוא לא רק נתינת כח אלא גם מעורר²³, מובן גם מכללות הענין דמלך בשדה²⁴, דכשהמלך בשדה הרי נוסף שאז יש לכל אחד הרשות והיכולת להקביל את פני המלך, הנה הידיעה של העם שהמלך הוא בשדה, באותו המקום שהם נמצאים, מעורר אצלם את הרצון להקביל את פני המלך²⁵.

ויש לומר הביאור בזה, שהרצון של העם להקביל את פני המלך הוא מצד עצם מציאותם. דכיון שהמלך הוא הלב של כל העם²⁶, לכן התקשרותם להמלך הוא בעצם מציאותם²⁷, אלא שמ"מ, כאשר המלך והעם הם בריחוק מקום, אפשר שההתקשרות שלהם להמלך, ו(במילא גם) הרצון שלהם להקביל את פניו יהי' בהעלם, וע"י שהמלך הוא בשדה, באותו המקום שהם נמצאים, הרצון הוא בגילוי.

ועד"ז הוא בהנמשל, שההתעוררות לתשובה הבאה ע"י גילוי יגמה"ר שבאלול הוא שע"י הגילוי דיגמה"ר מתגלה הרצון הפנימי דישראל [וכמובן גם

21 מהטעמים על המעלה דבע"ת על צדיקים היא שתשובה באה מצד הנשמה, שלמעלה מתורה (סה"מ תשי"ה ע' 125. ובכ"מ). ולכן, ע"י התשובה מתגלית (אח"כ) המעלה דישראל עצמם. אלא שאעפ"כ, ענין התשובה הוא רק הקדמה לגילוי התענוג שבישראל עצמם — כי הנשמה עצמה היא למעלה גם מענין התשובה (ראה בארוכה ד"ה שובה ישראל דשבת שובה ה'תשל"ז ס"ד (לעיל ח"א ע' צט ואילך) בענין עיצומו של יום מכפר. ובכ"מ).

22 משלי כז, יט. וראה תניא פמ"ו.

23 להעיר גם מהלשון באוה"ת שבהערה 18 "לעוררה בתשובה".

24 ולהעיר דמהפרטים שמוסיף (שמקבל בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות) מובן רק שהגילוי מלמעלה שבאלול פועל שהרצון להקביל את פני המלך יהי' בתוקף יותר; ומהענין דמלך בשדה מובן שהגילוי מלמעלה פועל גם התעוררות הרצון מלכתחילה, כדלקמן בפנים.

25 ובפרט ע"י ההתבוננות שכוננת המלך בירידתו לשדה היא בכדי שגם אנשי השדה יוכלו להקביל את פניו — ובשביל זה הוא מוותר על גילוי כתר מלכותו ולבושי מלכותו — שע"ז יתעורר עוד יותר (כמים הפנים לפנים) הרצון להקביל את פני המלך.

26 ראה רמב"ם ה' מלכים פ"ג ה"ו.

27 ראה לקו"ש ח"ד ע' 1050. ח"ח ע' 25. ובכ"מ.

מהמבואר בהמשך המאמר²⁸ (לאחרי המשל דמלך בשדה), דשם א־ל הוא ראשית כל הי"ג מדות ומקורן וכללותן. וענין שם א־ל הוא אור א"ס ב"ה ממש, כמ"ש²⁹ א־ל הוי' ויאָר לנו, דאור הוא כמו העצם [וכמבואר בכ"מ³⁰ החילוק בין אור לשפע, דשפע הוא שהמשפיע מצמצם עצמו לפי"ע המקבל, ואור הוא מעין המאור]. ובכל אחד מישראל מאיר גילוי זה, ויתירה מזו שהגילוי דשם א־ל שבכ"א מישראל הוא השר והמושל שבקרבו, דישראל הוא אותיות יו"ד³¹ שר א־ל. וזהו שהביטול לאלקות שבכל אחד מישראל הוא ביטול שלמעלה מטעם ודעת, כי בישראל הוא גילוי אור א"ס ב"ה עצמו ממש שלמעלה מהשתלשלות. וע"י הגילוי די"ג מדות הרחמים (שבאלול) שראשיתן ומקורן וכללותן הוא א־ל, מתעורר ומתגלה בחינת א־ל שבכל אחד מישראל]. וזהו שהעבודה דאלול היא אני לדודי, אף שההתעוררות היא ע"י הגילוי מלמעלה, כי הגילוי שמלמעלה הוא רק סיבה שעל ידו מתגלה הרצון הפנימי דהאדם.

ז) **ויש** לומר, דע"י שהגילוי די"ג מדות הרחמים מעורר ומגלה הרצון הפנימי דישראל, שהרצון דישראל באלקות הוא לפי שהם מושרשים בהעצמות, נעשה עילוי ב"ג מדות הרחמים. והענין הוא, דזה שהבריאה היא בשביל ישראל³², הכוונה בזה היא³³ לא רק לבריאת העולם אלא לכל הגילויים, גם לגילויים הכי נעלים. שע"י הירידה די"ג מדות הרחמים ממקומם (היכל מלכותו, למעלה מהשתלשלות) לשדה בכדי לעורר ולגלות הרצון הפנימי בישראל מתגלה בהם שהכוונה בהם היא בשביל ישראל ששרשם הוא בהעצמות³⁴. ויש לקשר זה עם מ"ש³⁵ מלך לשדה נעבד, שאפילו המלך שאין למעלה ממנו נעבד לשדה כי ממנו מחיתו³⁶, ולפי מ"ש בזהר³⁷ מאן מלך דא מלך עילאה דאתחבר לשדה יש לומר שגם מחיתו כביכול של מלך עילאה³⁸ הוא ע"י שיוורד ונמשך לשדה, כי עי"ז מתגלה שהכוונה בו היא בשביל ישראל ששרשם בהעצמות. וע"פ מ"ש בזהר³⁷ אית שדה ואית שדה, שדה דקדושה ושדה דלעו"ז, יש לומר³⁹, דענין מלך לשדה נעבד (שע"י הירידה וההמשכה לשדה נעשה עילוי במלך עילאה) הוא בעיקר ע"י שהגילוי די"ג מדות הרחמים שלמעלה

(28) לקו"ת ראה לב, ב.

(29) תהלים קיח, כז.

(30) ראה ספר הערכים — חב"ד כרך ב' ע' תנח ואילך. וש"נ.

(31) בלקו"ת שם שהיו"ד מורה על התמדת הפעולה. היינו, שהענין ד"שר א־ל" הוא תמידי. ושם בה"קיצור" (לב, ד) דישראל הוא "ישר א־ל".

(32) פירש"י ר"פ בראשית.

(33) ראה גם לעיל ע' קצט ואילך.

(34) וראה לעיל שם כמה פרטים בזה.

(35) קהלת ה, ח.

(36) פירוש הראב"ע שם. וראה ביאוה"ז (בהוספות) חיי שרה קצט, סע"א ואילך, דפירוש הפשוט בהכתוב

הוא שגם המלך לשדה נעבד שצריך לקבל השפע מתבואותיו ופירותיו.

(37) ח"א קכב, א.

(38) בזהר שם מפרש שנעבד קאי על שדה ולא על מלך. אבל כיון שלפי פשוטו נעבד קאי על מלך, יש

מקום לפירוש זה גם להפירוש שמלך הוא מלך עילאה.

(39) וראה ענ"ז לעיל ע' קעא ואילך.

מהשתלשלות (דבכללות הוא מלך עלאה⁴⁰) הוא גם לישראל הנמצאים במדבר (שדה⁴¹ דלעו"ז) שע"ז מתגלה הרצון פנימי שלהם ויוצאים ממדבר (שדה דלעו"ז) לשדה דקדושה להקביל את פני המלך. כי ע"י התשובה דישראל שהיו תחלה בתכלית הריחוק מתגלה עוד יותר הפנימיות דישראל שרצונם האמיתי (גם בשעת החטא) הוא באלקות רק שיצרם הוא שתקפם⁴² [כפירוש הצ"צ⁴³ עה"פ⁴⁴ כי בשדה מצאה צעקה הנערה ואין מושיע לה, שגם כשהנערה (הנשמה) היא בשדה דלעו"ז, ויתירה מזו, שזה גרם שעשו איש שדה החזיק בה ושכב עמה⁴⁵, הנה גם אז הרצון דהנשמה הוא בקדושה, והיא צועקת במר נפשה על זה שעשו איש שדה מחזיק בה, צעקה הנערה, וע"ז אין מושיע לה, שנמשך לה ישועה מבחינת אין שלמעלה מהשתלשלות]. וכיון שגילוי רצון הפנימי דישראל (שמצד שרשם בהעצמות) הוא ע"י התשובה דישראל שהיו תחלה בשדה דלעו"ז (מדבר), לכן העילוי שנעשה בהי"ג מדות ע"י ירידתם והמשכתם למטה לעורר את האדם הוא בעיקר ע"י שמעוררים את אלה שהיו תחלה בתכלית הריחוק.

ח) וזהו אני לדודי ודודי לי ר"ת אלול, די ש לומר⁴⁶ שודודי לי שבר"ת אלול קאי (בעיקר) על הגילוי דיגמה"ר שבאלול. וזה שנאמר ודודי לי לאחרי אני לדודי [אף שהגילוי דיגמה"ר שבאלול הוא הנתינת כח על העבודה דאני לדודי] הוא, כי בפנימיות הענינים, אני לדודי (עבודת האדם) הוא למעלה מודודי לי (גילוי מלמעלה), וכנ"ל (סעיף ו' וסעיף ז') שהכוונה בהגילוי דיגמה"ר היא בכדי לעורר עבודת האדם, וע"ז נעשה עילוי דיגמה"ר. ושני ענינים בזה. העילוי שנעשה בהגילוי מלמעלה ע"י ירידתו למטה בכדי לעורר את האדם (כנ"ל סעיף ז'), והעילוי שנעשה ע"י התעוררות תשובה דהאדם בפועל. ובזה עצמו — שני ענינים. העילוי שמצד התענוג דלמעלה שבעבודת האדם ובפרט בעבודת התשובה — מקבל כו' בסבר פנים יפות, וע"ז מתגלה אח"כ התענוג העצמי שבישראל עצמם (דשורש הנשמות הוא למעלה מהשורש דתומ"צ, גם ממצות התשובה) — פנים שוחקות (כנ"ל סעיף ה). ויש לומר, דכיון שהתעוררות התשובה דהאדם (שעל ידה הוא הגילוי דפנים יפות ופנים שוחקות) באה ע"י הגילוי דודודי לי (הגילוי דיגמה"ר שבאלול), לכן, הפעולה דאני לדודי בודודי לי הוא שגם הגילוי דודודי לי מתעלה להתענוג דפנים יפות ופנים שוחקות.

40 בבאורה"ז שם שמלך עלאה הוא ז"א. אבל בד"ה נחמו עת"ר (סה"מ עת"ר ס"ע ריח; שם ס"ע רכא ואילך) שמלך עלאה הוא הכתר שלמעלה מהשתלשלות.

41 ראה אוה"ת תולדות קמג, סע"ב (בשם הרד"ק בשרשים ובמכלול) "לפעמים נאמר שדה והפירוש מדבר".

42 רמב"ם הל' גירושין ספ"ב.

43 אוה"ת שם קמד, א ואילך.

44 תצא כב, כז.

45 שם כב, כה.

46 עוד ביאור בזה — ראה לקמן ס"ע רכא ואילך.

וַיְהִי רִצּוֹן, שֶׁע"י מֵעֲשִׂינוּ וְעֲבוּדֵינוּ⁴⁷, וּבִפְרֵט ע"י הַעֲבוּדָה דְחֹדֶשׁ אֱלוֹל, נִזְכָּה בְקִרְוֵב מִמֶּשׁ לְגֵאוּלָּה הַעֲתִידָה, שֶׁאֵז יְהי' אֲמִיתִית הַעֲנִיֵן דְּמֵרָאָה פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת, וְכַמְּבֹאֵר בְּכ"מ⁴⁸ בְּעֲנִיֵן הַקְּנִיגִיא שֶׁעֲתִיד הַקַּב"ה לַעֲשׂוֹת לְצַדִּיקִים לַע"ל⁴⁹, שִׁירָאוּ בְּגִילוּי שְׁכַל הַמִּלְחָמָה דְּטוֹב וְרַע (שְׁבַעֲוֹלָם הַזֶּה) הוּא רַק בְּכַדִּי שִׁיְהי' שְׁחֹק וְתַעֲנוּג, וְאֵז יִמְלֵא שְׁחֹק פִּינוּ⁵⁰, וְכֹל זֶה — בְּקִרְוֵב מִמֶּשׁ.

(47) תניא רפ"ז.

(48) תו"ח תולדות יו"ד, סע"ד ואילך. שערי תשובה לאדמו"ר האמצעי ח"א כא, ד. ונוד.

(49) ויק"ר פי"ג, ג.

(50) תהלים קכו, ב.